

2026–2027 EēİTİM ÖēRETİM YILI

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ PROJESİ

KONU: İstanbul'daki kamusal alanların özel gereksinimli bireyler açısından erişilebilirliğinin incelenmesi, fırsat eşitliğini destekleyecek çözüm önerileri içeren bir erişilebilir şehir projesi hazırlanması.

Sınıf Düzeyi	İçerik	Proje Kazanımları	Süre	Puanlama Yöntemi
7. Sınıf	İstanbul'daki kamusal alanların özel gereksinimli bireyler açısından erişilebilirliğinin incelenmesi, fırsat eşitliğini destekleyecek çözüm önerileri içeren bir erişilebilir şehir projesi hazırlanması.	Araştırma, gözlem, veri toplama, fırsat eşitliğini değerlendirme, empati, problem çözme, fikir üretme, yaratıcılık, sosyal katılım, bilgi ve görsel okuryazarlık	1.Dönem	Dereceli Puanlama Anahtarı

Sevgili Öğrenciler;

Bu projede sizden, yaşadığınız çevredeki bir kamusal alanı özel gereksinimli bireylerin fırsat eşitliği açısından incelemeniz ve bu alanın daha erişilebilir, kapsayıcı ve sürdürülebilir hâle getirilmesine yönelik çözüm önerileri geliştirmeniz beklenmektedir. Seçtiğiniz kamusal alanı ziyaret ederek gözlem yapacak; gözlemlerinizi fotoğraf, not, alan krokisi, resmî kurum bilgileri ve güvenilir kaynaklarla destekleyeceksiniz.

Ödevinizi kitapçık/dosya halinde hazırlayarak teslim etmelisiniz.

Not: Ödevinizde kapak, içindekiler, araştırma ve saha gözlemleri, erişilebilirlik analizi, çözüm önerileri, özgün şehir tasarımı ve kaynakça bölümleri bulunmalıdır. Tasarımınız içeriğin anlaşılmasını desteklemeli; kendi çektiğiniz fotoğraflar, tablolar, haritalar ve şemalar mutlaka kanıt olarak kullanılmalıdır. Yazılar bilgisayar ortamında Times New Roman 12 punto olacak şekilde yapabilirsiniz.

Ödevinizi son olarak Classroom üzerinden öğretmeninizle paylaşmalısınız.

ARAŞTIRMA/ÖN ÇALIŞMA-UYGULAMA

Projeniz aşağıdaki bölümlerden oluşmalıdır:

- 1. Kapak:** Projenizin adı, projeyi veren öğretmenin adı ve kendi adınız yer almalıdır. Sayfanın en altında ise, proje teslim tarihiniz (sadece ay ve yıl olarak) ve yer ismi yazmalıdır.
- 2. İçindekiler bölümü,** sayfa numarası belirtilerek oluşturulacaktır.
- 3. İçerik**

Öğrenciler, İstanbul'da yaşadıkları çevreden bir kamusal alan seçerek bu alanın özel gereksinimli bireylerin kullanımına ne ölçüde uygun olduğunu inceleyecektir.

Seçilebilecek alanlara örnek: park, meydan, kütüphane, kültür merkezi, spor tesisi, sahil alanı, yaya alanı, metro istasyonu, toplu taşıma durağı, belediyeye ait sosyal tesis veya başka bir kamusal alan.

Öğrenciler;

1. Araştırma Aşaması: Seçilen kamusal alanın amacı, kullanım özellikleri ve toplum açısından önemi araştırılır.

- 2. Saha Gözlemi:** Alana bizzat gidilerek giriş-çıkış, ulaşım, rampalar, kaldırımlar, yönlendirmeler, asansör, tuvalet, oturma alanları, görsel/işitsel bilgilendirme vb. diēer özellikler incelenir.
- 3. Kanıt Toplama:** Gözlemler fotoēraf, not, kroki, resmî internet sitesi bilgileri veya diēer güvenilir kaynaklarla desteklenir.
- 4. Analiz:** Tespit edilen sorunlar; 'problem – kanıt – kimleri etkiliyor – çözüm' ilişkisi kurularak deēerlendirilir.
- 5. Fırsat Eřitliēi:** Kamusal alanın farklı gereksinimleri olan bireylerin alandan eşit biçimde yararlanmasını ne ölçüde desteklediēi deēerlendirilir.
- 7. Tasarım Aşaması:** Seçilen kamusal alan, herkes için erişilebilir kamusal alan anlayışıyla yeniden tasarlanır.

Proje ürününde şunlar yer almalı:

- Seçilen kamusal alanın kısa tanıtımı. (Görseller ve haritasıyla birlikte olmalı)
- Alanın fiziksel ve sosyal eriřilebilirliēine ilişkin gözlem ve kanıtlar.
- En az 3 erişilebilirlik/fırsat eřitliēi sorunu.
- Tespit edilen sorunların kimleri ve nasıl etkileyebileēine ilişkin açıklamalar.
- En az 5 uygulanabilir çözüm nerisi.
- Herkes için erişilebilir kamusal alan anlayışıyla yapılan alan tasarımı.
- ērencinin kendi yorumu, çıkarımı ve deēerlendirmesi.

4. Sonsöz

- devin seçilme nedeni
- dev hazırlıēı sürecinde yaşadıklarınız
- İncelemelerinizde vardıēınız sonuçlar
- Kamusal alanların fırsat eřitliēi ve sürdürülebilir şehirler açısından önemine ilişkin kişisel deēerlendirmeniz.

5. Kaynakça (Yararlandıēınız tüm kaynakları belirtmelisiniz.)

ARA KONTROL (Taslak)

Projenizde yaptıēınız hazırlıkları, araştırmalarınızı, gözlemlerinizi ve proje ile ilgili yapmayı düşündüklerinizi ēretmeninizle paylaşınız.

ÖNERİLER

- Seeēēiniz kamusal alanı ziyaret edebileēēiniz bir yerden seçiniz.
- Gözlem sırasında yalnızca eksiklikleri deēil, iyi uygulamaları da belirleyiniz.
- Tespit ettiēēiniz her önemli sorunu bir kanıtlarla destekleyiniz.
- Deēerlendirmelerinizi gözlem ve güvenilir kaynaklarla temellendiriniz.
- Çözüm nerilerinizin uygulanabilir olmasına ve fırsat eřitliēini gerçekten desteklemesine dikkat ediniz.
- Tasarımınızda fotoēraf, harita, tablo, şema ve infografiklerden yararlanınız.
- Fotoēraf ve video çekerken kişi, kurum ve alanların izin/mahremiyet kurallarına uyunuz.

Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Proje Deēerlendirmelerinde Kullanılabilecek Ortak Ölçütler ve Derece Tanımları

Ölçütler ¹	İyi	Orta	Geliştirmeli	Gözlemlenmedi (0 puan)
İçerik * Kamusal alanın tanıtımı * Erişilebilirlik ve fırsat eşitliği analizi	Kamusal alan ayrıntılı tanıtılmış; erişilebilirlik, fırsat eşitliği ve sürdürülebilirlik boyutları kanıta dayalı ve bütünlüklü biçimde analiz edilmiştir. (39p)	İçerik genel olarak yeterlidir; bazı erişilebilirlik veya sürdürülebilirlik boyutlarında eksikler vardır. (26p)	İçerik yüzeyseldir; önemli analiz ve bağlantı eksikleri bulunmaktadır. (13p)	
Yaratıcılık/Özgünlük * Çözüm önerileri * Görsel tasarım * Kamusal alan tasarımı * Ürünün öğrenci tarafından hazırlanması	Çalışma özgün, ilgi çekici ve uygulanabilir fikirler içermekte; tasarım öğrencinin kendi bakış açısını güçlü biçimde yansıtmaktadır. (12p)	Çalışmada bazı özgün ve ilgi çekici fikirler bulunmaktadır. (8p)	Çalışma az sayıda özgün fikir içermekte veya başka çalışmalarla büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. (4p)	
Araştırma * Saha gözlemi * Kanıt toplama * Güvenilir kaynak kullanımı	Belirtilen özelliklere tamamiyle uygun, kapsamlı ve kanıta dayalı bir araştırma yapılmıştır. (10p)	Araştırma yapılmış ancak gözlem, kanıt veya kaynak kullanımında bazı sınırlılıklar vardır. (6p)	Araştırmanın kapsamı sınırlıdır; önemli eksikler bulunmaktadır. (3p)	
Kaynakça * Konuya uygun ve güvenilir kaynak kullanma * Kaynakçayı doğru yazma	Kaynaklar güvenilir, konuya uygun ve kaynakça düzeni doğru biçimde hazırlanmıştır. (9p)	Kaynakların bir bölümü uygun ve güvenilirdir; kaynakça düzeninde bazı eksikler vardır. (6p)	Kaynak kullanımı sınırlı veya kaynakça düzensizdir. (3p)	
Etkili Sunum Yapma * Akıcı anlatma * Ses tonunu etkin kullanma * Göz teması * Beden dili	İstenen nitelikte etkili, akıcı ve anlaşılır sunum yapar. (12p)	Etkili sunum yapmada bazı eksikleri vardır. (8p)	İstenen nitelikte sunum yapmakta zorlanır veya desteēe ihtiyaç duyar. (4p)	
Düzen * Düzgün ve özenli hazırlama * Kapak, içindekiler, içerik, sonsöz, kaynakça vb. bölümlere yer verme	Çalışmasını özenerek hazırlar; tüm bölümler anlaşılır bir düzende ve sıradadır. (9p)	Çalışmasını önemser ancak bazı bölümlerde aceleci/özensiz kısımlar vardır; düzen kısmen yeterlidir. (6p)	Çalışma özensizdir; bölümlerde anlaşılabilirliği etkileyen eksikler vardır. (3p)	
Dil Anlatım * Açık ve akıcı ifade etme * Tekrara ve anlatım bozukluēuna düşmeme * Yazım ve noktalama kurallarına uygunluk	Belirtilen özelliklere tamamiyle uygun, açık ve akıcı bir metin oluşturmuştur. (9p)	Belirtilen özelliklerin bazılarını kısmen uymuştur; anlatımda küçük eksikler vardır. (6p)	Belirtilen özelliklerde belirgin eksikler ve hatalar vardır; anlatım zayıftır. (3p)	